

OBRAZLOŽENJA KINEZIOLOGA O OSJEĆAJIMA NA SVOJIM RADNIM MJESTIMA

Albin Redžić¹, Maja Skendžić¹

¹Sveučilište u Rijeci, Pomorski fakultet

Sažetak

Cilj ovoga istraživanja je točno ispitati i prikazati koja su originalna, pozitivna i negativna obrazloženja kineziologa Republike Hrvatske o osjećajima na svojim radnim mjestima, te kakve su osjećaje doživjeli.

U istraživanju u dobi od 23 do 80 godina sudjelovalo je 211 (ž/m) radno aktivnih i umirovljenih ispitanika.

*U radu se uočavaju visoki rasponi osjećaja prema svojem radnom mjestu od 79,6 % ispitanika koji su odgovorili odnosno naveli svoje emocije (20,4 % ispitanika nije ništa napisalo): **volim** 23,7 % (svoj posao, poziv, rad s djecom, podučavati, prenositi svoja iskustva, učenike, studente, kolege, sport, dvoranu...), **dobro** 9,5 % (se osjećam na poslu, radna atmosfera, kvalitetni suradnički međuljudski osjećaji, rad s mladima), **izvrsno** 8,9 % (se osjećam zbog dobre djece, svakodnevnog doprinosa razvoju mladih osoba kroz Tjelesnu i zdravstvenu kulturu, osobnog ispunjavanja profesionalnim ponosom, dobrih uvjeta rada, suradnje sa kolegama, stručnim timom, ravnateljem, zbog dinamičnosti, kontinuiranog usavršavanja, unapređivanja svojih kompetencija, profesionalnog rasta, kontakta sa studentima, mogućnosti djelovanja na dobrobit fizičkog i psihosocijalnog razvoja), **zadovoljno** 4,1 %, (zbog djece, osjećaja zajedništva, uspješnih mladih ljudi, pozitivnog okruženja, pristupačnosti kolektiva), **loše** 5,3% (uvjeti rada, međuljudski odnosi, roditeljima, zadiranje u stručnost, satnica, higijenski uvjeti rada, kolektiv, roditelji), **nezadovoljstvo** 3,5% (poslom, djecom, materijalnim uvjetima, stavovima uprave, neprimjereni klimatski i ostali uvjeti u radnom prostoru, preopterećenost poslom, roditeljima, dodatni stres), **nezainteresiranost** 3,0% (učenika, nedostatna oprema, uvjeti rada, satnica, radni prostor).*

Ostali 22,8% pozitivni osjećaji kineziologa su unutarnja ispunjenost i satisfakcija, odabir poziva, odlični uvjeti rada, užitak u radu s djecom, odlična podrška uprave, obožavanje prenošenja znanja, inovativnost, ugodna radna atmosfera, sreća, veselje. Raznoliki osjećaji kineziologa prikazani su osjećajima 7,1% i izvrsno i dobro i nezadovoljno što zavisi od trenutnih situacija na radnim mjestima.

Iz ovoga rada složeno je opisati sve osjećaje ispitanika, jer postoje brojni primjeri razina pozitivnih i negativnih osjećaja izraženih kod kineziologa.

Ovo istraživanje može pridonijeti poticanju novih dubljih traganja za odgovorima kako i zašto se tako osjećaju kineziolozi na svim obrazovnim razinama u osnovnoškolskom, srednjoškolskom i visokoškolskom sustavu, te u ostalim institucijama i tvrtkama.

Može se pretpostaviti kako su kineziolozi u osnovi nešto zadovoljnije osobe od ostalih nastavnika, posebice nastavnika razredne nastave, ali i većine ostalih predmetnih nastavnika.

Ključne riječi: osjećaji kineziologa, radno mjesto, volim

Zahvaljujemo svim kineziolozima Republike Hrvatske koji su sudjelovali u istraživanju, te podijelili svoja iskustva o osjećajima i mišljenjima na svojem radnom mjestu.

KINESIOLOGISTS' EXPLANATIONS OF THEIR FEELINGS ABOUT THEIR WORKPLACES

Albin Redžić¹, Maja Skendžić¹

¹University of Rijeka, Faculty of Maritime Studies

Abstract

The aim of this research is to thoroughly examine and present the original, positive and negative explanations given by kinesiologists in the Republic of Croatia regarding their feelings toward their workplaces, as well as the types of emotions they have experienced.

The study included 211 participants (male/female), both currently employed and retired, aged between 23 and 80.

*The findings reveal a wide range of emotions related to their workplaces. Among the participants, 79.6% provided emotional responses (20.4% did not report any emotions). The reported positive emotions include: **love** 23.7% (for their job, profession, working with children, teaching, sharing experiences, students, colleagues, sports, gymnasiums); **feeling good** 9.5% (positive work atmosphere, quality collegial relationships, working with youth); **feeling excellent** 8.9% (due to good students, daily contribution to the development of young people through Physical and Health Education, personal fulfillment, professional pride, good working conditions, collaboration with colleagues, expert teams, school principals, job dynamism, continuous professional development and growth, engagement with students, opportunities to impact physical and psychosocial development); **satisfied** 4.1% (due to working with children, a sense of community, successful young individuals, a positive environment, and supportive colleagues). Negative emotions were also reported: **feeling bad** 5.3% (due to working conditions, interpersonal relationships, parents' behavior, interference with professional autonomy, class schedules, hygiene standards, dissatisfaction with the team or parents); **dissatisfied** 3.5% (with their job, students, financial conditions, school leadership attitudes, inadequate environmental conditions, job overload, additional stress); **lack of interest** 3.0% (due to student disinterest, lack of equipment, poor working conditions, scheduling issues, unsuitable workspace).*

A further 22.8% expressed various positive feelings such as inner fulfillment and satisfaction, a sense of vocational calling, excellent working conditions, enjoyment in working with children, strong administrative support, passion for knowledge transfer, innovation, a pleasant working environment, happiness and joy. Mixed feelings were reported by 7.1% of participants, indicating that their emotional experiences (ranging from excellent to dissatisfied) depended on situational factors at their workplace.

This study highlights the complexity of the emotional experiences reported by kinesiologists, with numerous examples spanning various intensities of both positive and negative emotions.

The findings may contribute to encouraging further, in-depth investigations into how and why kinesiologists experience emotions in their professional settings—across primary, secondary and higher education levels, as well as in other institutions and companies.

It is assumed that, in general, kinesiologists may be somewhat more satisfied with their work than other educators, particularly primary school teachers and many other subject teachers.

Keywords: kinesiologists' emotions, workplace, love

1. Uvod

Obrazovanje je jedan od učinkovitih alata za promjenu društva (HundrED 2025). Učiteljsko zanimanje trebalo bi se u društvu doživljavati kao statusno i prestižno (Burić, Slišković, Macuka, Sorić 2015). Za razliku od razmjerno niskog prosjeka utvrđenog istraživanjem TALIS, u Hrvatskoj je zabilježen jedan od najnižih rezultata koji se odnosi na status nastavnika u društvu – samo 10 % nastavnika smatra da se njihovo zanimanje cijeni u društvu (Ćulum, Ilić, Buchberger 2020). Fenomen kvaliteta učitelja upotrebljava se kako bi se definirali visokokvalificirani učitelji, učinkoviti učitelji (Liston i sur. 2008) te dobri učitelji. Slično navedenim stavovima različitih autora, poželjne karakteristike osobnosti kvalitetnog učitelja mogu se smatrati indikatorima njegove kvalitete: brižnost, pravednost i poštovanje, interakcija s učenicima, entuzijazam, motivacija, posvećenost poučavanju te refleksivna praksa (Stronge, Hindman 2006).

Whitaker (2004, 2012) donosi sažetak što i kako rade najbolji učitelji: teže kontinuiranom profesionalnom razvoju, svjesni su kako je kvaliteta škole na zaposlenicima škole a ne na programu rada, dosljedno i promišljeno upravljaju razredom, njihovi učenici su im uvijek na prvom mjestu, postavljaju visoke zahtjeve pred učenike ali i pred sebe same, kontinuirano rade na otklanjanju neprihvatljivih oblika ponašanja, pokazuju empatiju u odnosu s drugima te im je jasno kako ih učenici doživljavaju, prema svakom učeniku pokazuju poštovanje te razvijaju pozitivno razredno ozračje, imaju jasno razrađen cilj od kojeg nikad ne odustaju ali pokazuju i fleksibilnost ako se nešto ne odvija po planu, usmjereni su prema osobnom napretku svakog učenika uz jasno postavljena očekivanja, pozitivni su u odnosima s učenicima i dijele pozitivno razmišljanje s drugima, vođeni su napretkom učenika a ne provjeravanjem postignuća učenika, pokazuju brigu prema svojim učenicima, imaju jasno razrađenu strategiju kako se suočiti i odgovoriti na neprihvatljive oblike ponašanja, prema svima nastoje biti pravedni.

Istraživanja Chang 2009; Sutton, Wheatly 2003 pokazuju da emocije koje učitelji doživljavaju na poslu, kao i strategije koje koriste kako bi ih regulirali utječu na percipiranu razinu njihove subjektivne dobrobiti (Marić, Sorić, Burić i Slišković 2016).

2. Metode rada

Cilj ovoga istraživanja je točno ispitati i prikazati koja su originalna, pozitivna i negativna obrazloženja kineziologa Republike Hrvatske o osjećajima na svojim radnim mjestima, te kakve su osjećaje doživjeli.

Pilot istraživanje o profesionalnom razvoju kineziologa i njihovim osjećajima na radom mjestu provelo se početkom siječnja 2025. godine u umirovljenih i manjeg dijela radno aktivnih kineziologa.

Metodom anonimnog anketnog upitnika alatom Google Forms provedeno je u vremenu od 15. siječnja do 10. veljače 2025. godine istraživanje o Profesionalnom razvoju kineziologa u sklopu kojega se nalaze obrazloženja osjećaja kineziologa na svojem radnom mjestu u osnovnim, srednjim i visokim školama, te drugim institucijama i tvrtkama u Republici Hrvatskoj. U ovom istraživanju sudjelovalo je 211 radno aktivnih i umirovljenih ispitanika u dobi od 23 do 80 godina, koji su dobrovoljno opisali doživljene osjećaje.

Kineziološki upitnik se sastojao od 13 upita koji su po dobivenim odgovorima poslužili za dva istraživačka rada. Naime, prvi rad ograničen brojem dostavljenih znakova do 1800 znakova Privitak profesionalnom razvoju kineziologa u nastavi Tjelesne i zdravstvene kulture (Redžić,

Skendžić, Marinović 2025) je objavljen u Zborniku radova 33. ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske, te su obrađeni odgovori na pitanja 2., 3., 4., 6., 7., 8., 9., 10., 11.

U ovom drugom radu su obrađena ova istraživačka pitanja (1., 5., 12., 13.) :

1. (13.) Radim/radio sam u/na: a) osnovnoj školi, b) srednjoj školi, c) fakultetu, Ostalo:
2. (1.) Moj ukupan kineziološki radni staž iznosi (pod ostalo upišite godine staža/mirovine): a) radno aktivan, b) u mirovini, Ostalo :
3. (5.) Jesu li kineziolozi zainteresirani za ispunjavanje formulara, upitnika ?
4. (12.) Obrazložiti odgovor za pitanje (pod 11. Osjećam se na svojem radnom mjestu: a) izvrsno, b) dobro, c) nezadovoljno):

3. Rezultati i rasprava

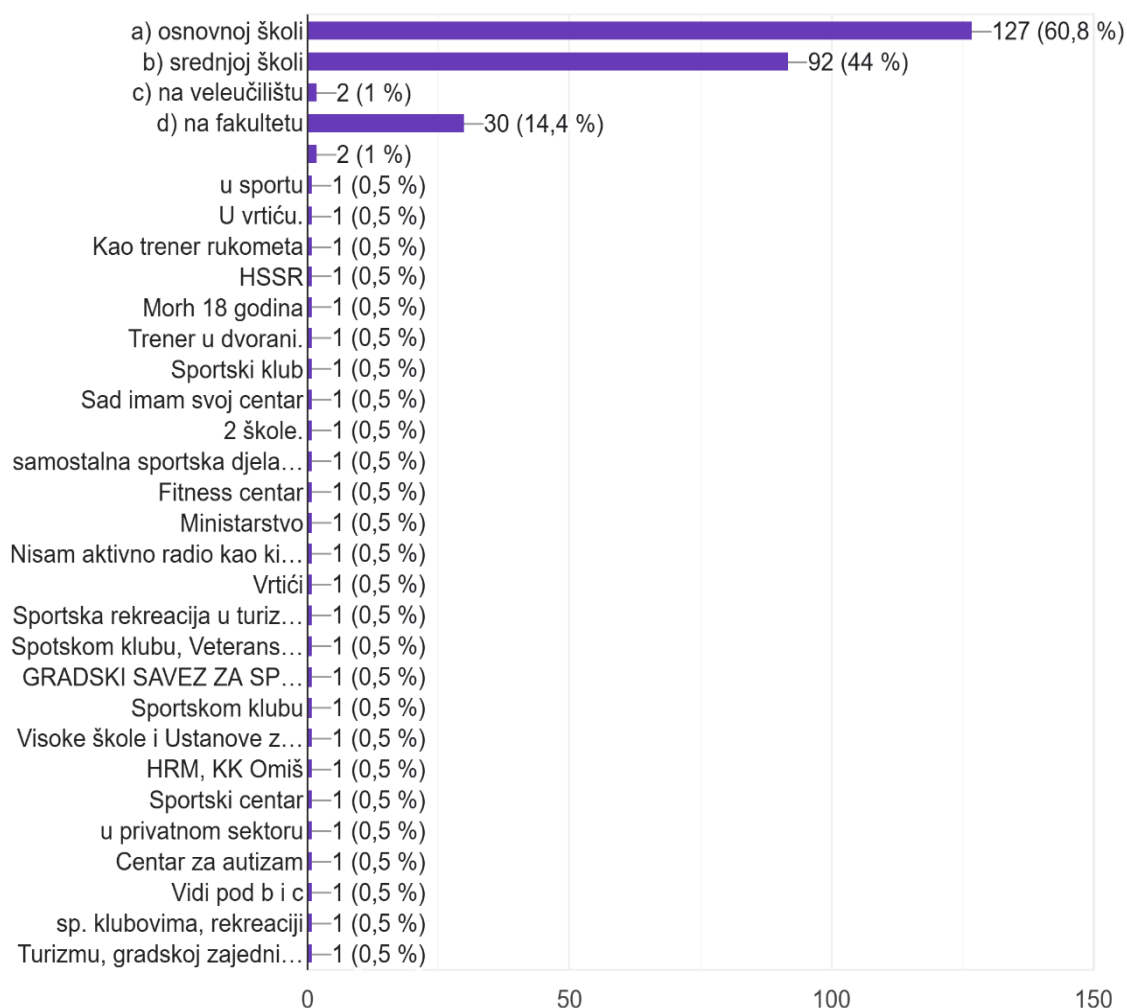
Najčešće ispitanici rade (ili su radili) na jednom radnom mjestu (nastavnika predmeta Tjelesna i zdravstvena kultura, predavača, viših predavača, docenta, izvanrednih, redovitih, te umirovljenih profesora doktora u trajnom zvanju), ali ima ispitanika koji su mijenjali radna mjesta te su zato dobiveni ovakvi rezultati: u osnovnoj školi 60,8 %, srednjoj školi 44 %, na fakultetu 14,4 %, te na ostalim radnim mjestima kao učitelji, sportski treneri, sportski rekreatori, djelatnici Ministarstva obrane, Hrvatske ratne mornarice, samostalni sportski djelatnici, djelatnici u radu s osobama u autizmu, djelatnici u državnim, županijskim i gradskim sportskim savezima, u turizmu (Graf 1).

Specifična osoba može biti kineziolog: uglavnom je to biopsihomotorički inteligentna osoba s kvalitetnim intrinzičnim i ekstrinzičkim psihomotoričkim osjećajima, znanjima, sposobnostima i dostignućima, koja potiče razvoj i razvija psihomotorike povjerene osobe i/ili povjerenih osoba u sportskoj dvorani, na sportskom igralištu, u plivačkom bazenu, na moru, jezeru, rijeci, na snijegu, u zraku, šumi, ravnici u svekolikim, edukativnim, rekreativnim, sportskim i kineziterapeutskim prostorima.

Tko je i zašto kineziolog? Kineziolog je (m/ž) osoba sa jasnim tragom izvorne ljubavi za motiviranim i aktivnim antropokineziološkim pokretom u zdravih, bolesnih, pokretnih, djelomično pokretnih, nepokretnih, novorođenčadi, djece, mladih, odraslih, starih osoba. Kada se iz vidljivog, inicijalnog, preko tranzitivnog dolazi do pozitivno neprepoznatljivog, finalnog, antropokineziološkog stanja povjerene/ih osobe/a tada se zna zašto je kineziolog izabrao poziv (a ne zanimanje) kineziologa.

Radim / radio sam u/na:

209 odgovora

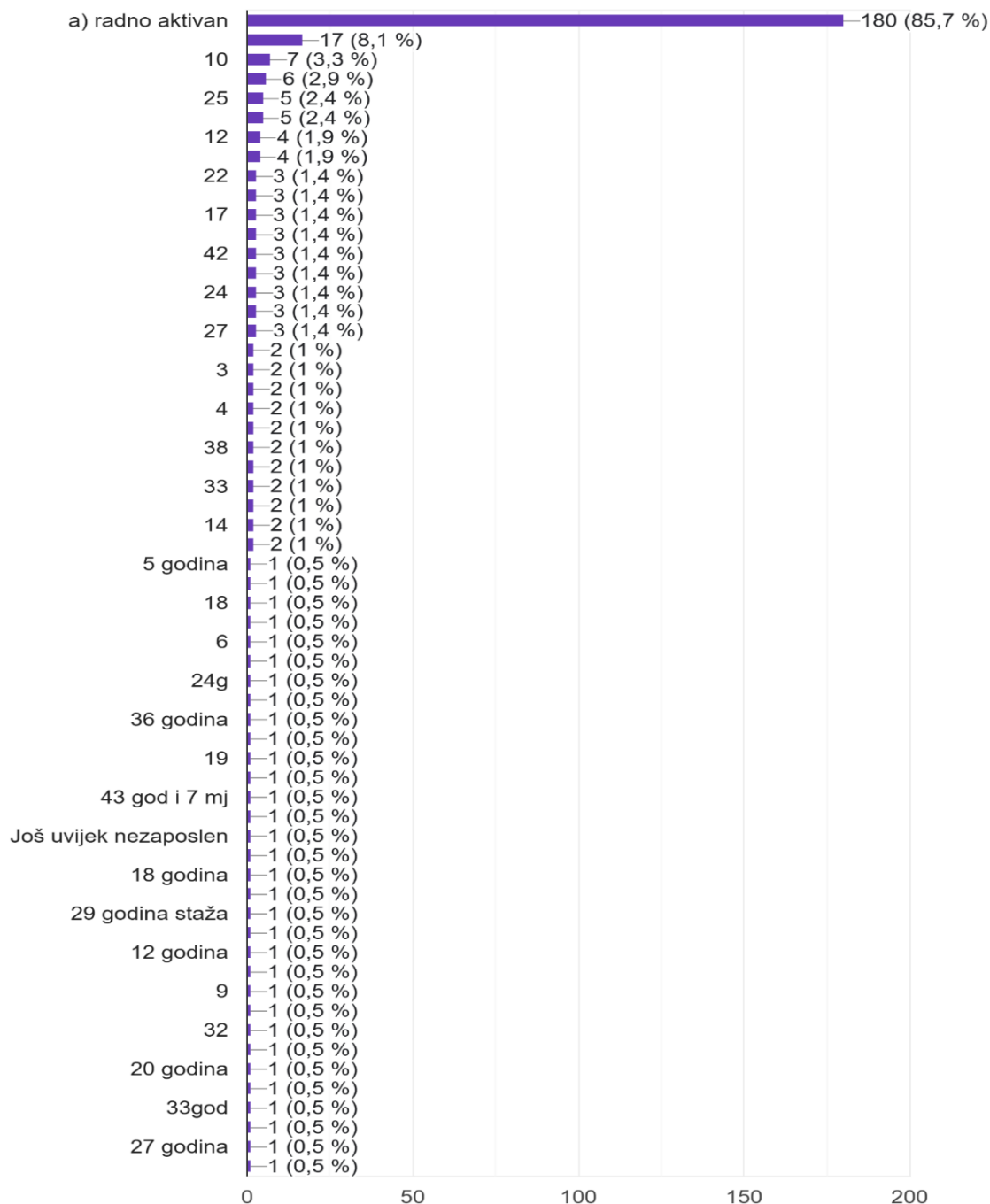

Graf 1. Navedena raznolika radna mjesta ispitanika-kineziologa Republike Hrvatske

Raspon kineziološkog radnog staža ispitanika je između 3 i 43,7 godina. Radno aktivnih je 85,7 % , umirovljenih kineziologa 8,1% (Graf 2). Jedan ispitanik nije odgovorio-upisao radni staž (možda zato što je tek počeo raditi), a drugi je nezaposlen.

Moj ukupan kineziološki radni staž iznosi (pod ostalo upišite godine staža/mirovine):

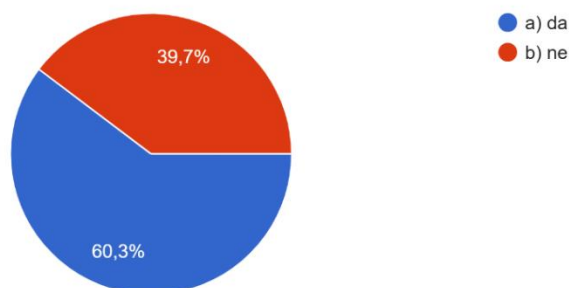
210 odgovora

Graf 2. Kineziološki radni staž radno aktivnih i umirovljenih kineziologa

Zainteresirano je 39,7 %, a nije zainteresirano za ispunjavanje formulara, upitnika 60,3 % ispitanika (Graf 2). U prilog ovim rezultatima govori podatak da je od ukupnog broja ispitanika 209 odgovorilo, a 2 nisu odgovorila.

Jesu li kineziolozi zainteresirani za ispunjavanje formulara, upitnika ?
209 odgovora

Graf 3. Zainteresiranost kineziologa za ispunjavanje formulara, upitnika

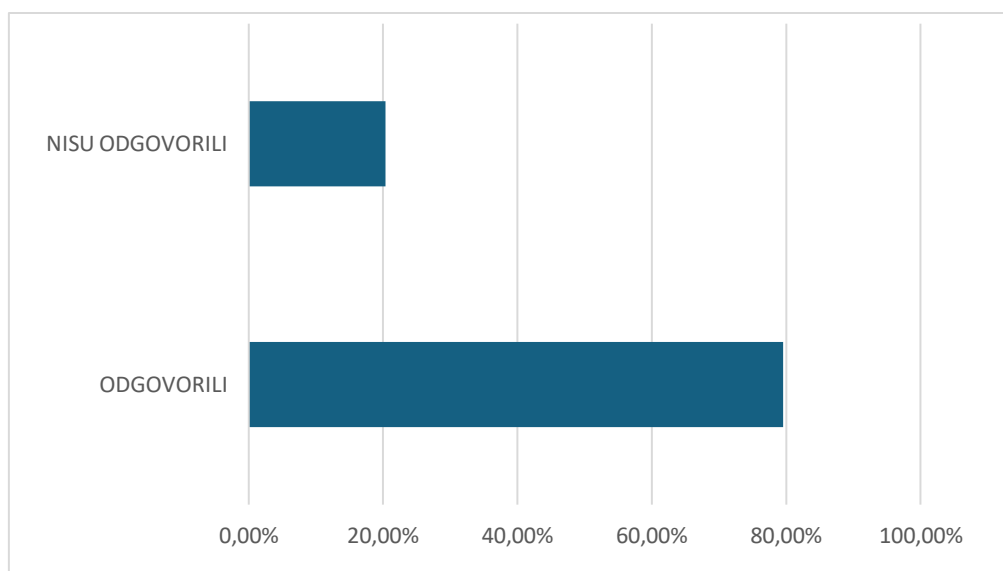
Ove podatke potvrđuje 20,4% kineziologa (Graf 4) u kojemu oni u Kineziološkom anonimnom anketnom upitniku ne obrazlažu (odnosno preskaču odgovor) zašto se tako osjećaju radno aktivni odnosno, te kako su se osjećali na svojem radnom mjestu za vrijeme rada prije nego što su postali umirovljeni kineziolozi. Jesu li oni potpuno nezadovoljni, moguće poneki na rubu zdravlja? Jesu li ovi pojedinci (ž/m) doživjeli teške situacije u radu s učenicima/studentima, roditeljima, voditeljem nastave, prodekanom za nastavu, kolegom, kolegama, tehničkom osobljem, drugim osobama u nemogućim uvjetima, izigrani, konstantno tlačeni od primus inter paresa (npr. ravnatelja, dekana ili od osoba iz pozicije iz „viših struktura“)? Što su, kako i zašto prošli u vrijeme prije, za i poslije „korona-nastave“ odnosno za vrijeme online nastave? Koje su sve tlake doživjeli u doba radnoga staža? Je su li bili izbjeglice ili aktivni dionici Domovinskog rata i koji su im tragovi ostali u duševnom stanju?

Stoga pretpostavljamo kako nije bilo površnosti u aktivnosti ispitanika, već izvrsnosti u jasnoći odgovora pozitivnih, negativnih i raznolikih osjećaja kineziologa na svojem radnom mjestu u originalnim odgovorima u obrazloženjima 79,6% kineziologa.

Je li se do sada i kada pozornost usmjeravala na osjećaje koje doživljavaju kineziolozi?

Izvršno se osjeća/osjećalo na svojem radnom mjestu 42% (kineziologa), dobro 50%, a nezadovoljno svega 8% ispitanika (Redžić, Skendžić, Marinović 2025). Temeljem ovih dobivenih rezultata može se zaključiti kako se 92% kineziologa osjeća izvršno i dobro, a svega je 8% nezadovoljno.

Nagle društvene promjene potakle su adaptaciju na (ne)primjerene i kompleksne komunikacije i rad u kojem je često individua zanemaren pa ona reagira na raznolike načine: (ne)prilagodi se izazovu vremena u kojem živi i radi.

Graf 4. Odnos hrvatskih kineziologa koji (ni)su obrazložili svoje osjećaje na radnom mjestu

Rijetka recentna istraživanja uglavnom su pokazala da nastavnici doživljavaju širok raspon pozitivnih (ljubav prema učenicima, radost, zadovoljstvo, ponos itd.) i negativnih emocija (ljutnja, frustracija, anksioznost, bespomoćnost itd.) za vrijeme poučavanja (Sorić, Burić, Slišćević, Macuka 2015) pri čemu su identificirana četiri osnovna područja rada nastavnika koja su izvori navedenih emocija: neposredan rad s učenicima, odnosi s kolegama/ravnateljem (funkcioniranje radnog kolektiva), odnosi s roditeljima učenika, profesionalni status nastavnika (aktualni obrazovni sustav i obrazovna politika).

Hrvatski osnovnoškolski, srednjoškolski, visokoškolski kineziolozi nastavnog predmeta Tjelesna i zdravstvena i kultura, te zaposleni kineziolozi na drugim radnim mjestima izrazili su (bogatstvo raznolikosti i originalnosti) svoje pozitivne osjećaje POK: na radnom mjestu: volim 23,7%, dobro 9,5%, izvrsno 8,9% , zadovoljno 4,1%, uživam 1,8%, motiviran 1,8% , veseli 1,2%, odlično 1,2%, sretan 1,2%, ugodno 1,2%, super 1,2%, zadovoljavajući 1,2%, ponos 0,6%, ispunjeno 0,6%, najbolje 0,6%, poštuju 0,6%, obožavam 0,6%, bolje 0,6%, prekrasan 0,6%, kao i negativne osjećaje NOK na svojem radnom mjestu: loše 5,3%, nezadovoljstvo 3,5%, nezainteresiranost 3,0%, problem 1,8%, teško 1,8%, stres 1,2 , maltretiraju 0,6%, otežava 0,6%, potrošena 0,6%, strah 0,6%, nedovoljni 0,6%, omalovažavana 0,6%, nevolja 0,6%, potplaćenost 0,6%, nepoštovanje 0,6%, razočarana 0,6%, demotivira 0,6%.

Tablica 1. Najčešći pozitivni i negativni osjećaji hrvatskih kineziologa na svojem radnom mjestu (ispitanika koji su odgovorili na upit)

POZITIVNI OSJEĆAJI KINEZIOLOGA		NEGATIVNI OSJEĆAJI KINEZIOLOGA	
Volim	23,7%	Loše	5,3%
Dobro	9,5 %	Nezadovoljstvo	3,5%
Izvršno	8,9 %	Nezainteresiranost	3,0%
Zadovoljno	5,3 %		

Pozitivni osjećaji kineziologa

Obrazloženja kineziologa koji vole (VOLIM) svoj poziv, posao, djecu, učenike, studente, povjerene osobe, suradnike, kolege, stručne službe navodi 23,7% ispitanika:

***Volim** prenositi znanje, toliko **volim** da me sva problematika novijih generacija nije demotivirala.*

***Volim** svoj posao.(1.)*

***Volim** raditi sa djecom. (1.)*

***Volim** raditi sa djecom. (2.)*

*Jer **volim** i uživam u onom što radim.*

***Volim** rad s djecom, a kolektiv mi je druga obitelj.*

***Volim** posao koji radim.*

***Volim** ono što radim.*

***Volim** posao učitelja TZK, volim podučavati i osjećam se ispunjeno svaki dan.*

***Volim** svoj posao, ali sam potrošena fizički i psihički.*

***Volim** ići na posao i uživam u radu sa djecom.*

***Volim** svoj posao.(2.)*

***Volim** svoj posao, **volim** rad s djecom, nisam pod stresom.*

***Volim** rad s djecom, radna atmosfera je dobra, izvrsna suradnja sa ravnateljicom, kolegama i stručnom službom.*

***Volim** posao koji radim. Djeca su odlična. Djelomično je veselo.*

***Volim** svoj posao i rad s djecom.*

***Volim** svoj poziv.*

*Radim posao koji **volim** sa dobrim suradnicima.*

*Radim ono što **volim**.*

*Radim posao kojeg **volim** i koji me ispunjava.*

*Radim ono što **volim** i ono za što sam se školovao.*

***Volim** rad s djecom pa se zato dobro osjećam na radnom mjestu.*

***Volim** dar s djecom i prenošenje svojih znanja i iskustava, imam odlične materijalne uvjete.*

*To je ono što **volim** i želim raditi.*

*Sve više posla, odgovornosti, problematičnih ponašanja učenika, sve veća prava i uplitanje roditelja u školstvo generalno, premala plaća i nikakvo poštovanje učitelja od strane društva. S druge strane ovo je poziv, posao koji unatoč svemu **volim**.*

*Posao kineziologa u osnovnoj školi doživljam kao privilegiju – uživam u podučavanju djece kako da se kroz igru i pokret zabave, a uz to još i primam plaću za nešto što **volim** raditi.*

*Zato što **volim** posao koji radim. Nisam izvršno zbog problema neadekvatnih uvjeta:*

1. hladna dvorana, 2. nezaštićeni učenici i nastavnici kada 3 nastavnika rade istovremeno sa 3 razreda u rukometnoj dvorani.

***Volio** sam i **volim** nastavu TZK, učenike i studente, plivače, kolege. Najljepši poziv za sve.*

***Volim** svoj posao ♥.*

***Volim** svoju struku.*

***Volim** što radim.*

***Volim** svoj posao i rad s djecom.*

***Volim** sport, djecu, dvoranu.*

***Volim** svoj posao.(3.)*

***Volim** svoj posao i svoju struku.*

***Volim** rad s djecom.*

***Volim** i uživam u svom poslu.*

***Volim** svoj posao/poziv, ali smatram da bi nastava TZK trebala imati veću satnicu od trenutne kako bi se postigli bolji rezultati.*

***Volim** svoj posao.(4.)*

***Volim** posao učitelja TZK, volim podučavati i osjećam se ispunjeno svaki dan.*

*Radio sam razne poslove prije kineziologije i jedva sam čekao da mi smjena završi. Sada na poslu kojeg **volim** mi je žao kada smjena završi.*

Osjećaj IZVRSNO navodi 8,9% ispitanika:

***Izvršno** se osjećam jer mi je ukazana odgovornost da djelujem na mlade ljude obrazujući ih o važnosti i potrebi zdravog načina življenja koji se ne bazira isključivo na tjelesnim aktivnostima već holističkim pristupom na dobrobit fizičkog i psihosocijalnog razvoja.*

Na radnom mjestu osjećam se **izvrsno** jer imam priliku svakodnevno pridonositi razvoju mladih ljudi kroz tjelesnu i zdravstvenu kulturu, što me ispunjava profesionalnim ponosom. Rad u poticajnom okruženju s kolegama koji dijele strast prema obrazovanju dodatno me motivira i daje mi osjećaj zajedništva. Također, dinamičnost mog posla omogućuje mi da se kontinuirano usavršavam i unapređujem svoje kompetencije, što pridonosi mom osobnom zadovoljstvu i profesionalnom rastu.

Svaki pristup učenicima doživljam odgovorno i ozbiljno, jer znam da sudjelujem u važnom razdoblju razvoja djeteta prema zrelijoj dobi i to mi daje **izvrstan** osjećaj i zadovoljstvo u radu.

Ponekad **izvrsno** a ponekad dobro.

Osjećao sam se i **izvrsno** i dobro i loše.

Osjećam se **izvrsno**, dobro je zbog uvjeta rada.

Kontakt i rad sa studentima **izvrstan**.

U raznolikim vremenima raznoliko: **izvrsno**, dobro i nezadovoljno. Najbolji poziv na svijetu.

Volim rad s djecom, radna atmosfera je dobra, **izvrsna** suradnja sa ravnateljicom, kolegama i stručnom službom.

Interakcija sa učenicima je uglavnom **izvrsna**.

Motivacija za rad visoka, uvjeti rada i suradnja sa kolegama, stručnim timom i ravnateljem **izvrsna**.

Što se djece tiče, ona su odlična, a kada bi imala bolje uvjete rada (adekvatnu dvoranu te više nastavnih pomagala, osjećala bi se **izvrsno**.

Ne znam uvijek ispravno postupiti kad su djeca s poteškoćama u pitanju (agresija prema samom sebi ili drugome), inače bi bilo **izvrsno**.

Dobro, ali i **izvrsno**. Odlazak na seminare sam plaćam, jer mi škola ne plaća.

Osjećao sam se **izvrsno** do trenutka dok me ravnatelj škole nije maknuo sa mjesta učitelja TZK.

Osjećaj DOBRO navodi 9,5% ispitanika:

Na poslu mi je **dobro**, ali ništa posebno.

Ponekad izvrsno, a ponekad **dobro**.

Imam **dobre** uvjete za rad, ali interes djece za rad kontinuirano opada, a škola je mala.

Dobro, ni nezadovoljno ni izvrsno zbog svakodnevnih situacija s učenicima, roditeljima i novim zahtjevima i situacijama koje ministarstvo nalaže.

Osjećam se samo **dobro**, a ne izvrsno zbog toga što puno godina staža nisam imala dobre uvjete za nastavu (bez dvorane, rekonstrukcija dvorane, loša dvorana i nedovoljno nastavnih pomagala). U zadnje vrijeme zbog zdravstvenih tegoba (operirani vene, bolna leđa i koljena).

Relativno su **dobri** uvjeti rada, s nedostatkom potrebnih nastavnih pomagala i rekvizita. **Dobra** radna atmosfera, kvalitetni međuljudski odnosi.

*Radim u manjoj sredini, učenici su u redu, rado sudjeluju velika većina u nastavnom procesu, nema "velikih" problema, materijalni uvjeti rada su vrlo **dobri**.*

*Osjećam da je djeci s kojom radim ugodno sa mnom pa se i ja osjećam **dobro**.*

*Suradnički odnos s kolegama stručnjacima i ostalim dionicima znatno pridonosi **dobroj** atmosferi za rad i rješavanju tekuće problematike bez većeg stresa.*

***Dobro**, jer ... to je moj poziv, a da se ne osjećam izvrsno razlog su sve poznate promjene (negativnosti) koje se u školstvu dešavaju posljednjih 20-ak godina.*

*Uvijek sam se **dobro** osjećao u okruženju učenika.*

*Rad s mladima me ispunjava, radim u **dobrom** kolektivu.*

***Dobri** uvjeti, **dobar** kolektiv, nedovoljno motivirani učenici.*

*U usporedbi sa zemljama 3. svijeta, **dobro** je. Usporedno sa preporučenim Pip-om, ne zadovoljavamo ni osnovni.*

*Osjećao sam se i izvrsno i **dobro** i loše.*

***Dobro** , ali i izvrsno. Odlazak na seminare plaćam sam, jer mi škola ne plaća.*

RAZNOLIKI osjećaji kineziologa navodi 7,1% ispitanika:

***Izvrsno**, nakon završenog fakulteta pun znanja, jedva sam čekao da to znanje prenesem na učenike. **Dobro**, jer sredinom radnog staža čovjeku polako pada entuzijazam, prvenstveno zbog nedostataka adekvatnog prostora, bez dvorane. **Nezadovoljno**, jer i dalje nema dvorane, a učenici više bulje u mobitele, nego u lopte.*

*Ponekad **izvrsno** a ponekad **dobro**.*

***Dobro**, ni **nezadovoljno** ni **izvrsno** zbog svakodnevnih situacija s učenicima, roditeljima i novim zahtjevima i situacijama koje ministarstvo nalaže.*

*Osjećam se **izvrsno**, **dobro** je zbog uvjeta rada.*

***Dobro**, ali i **izvrsno**. Odlazak na seminare sam plaćam jer mi škola ne plaća.*

*Ima **dobrih** i **loših** trenutaka.*

*Osjećao sam se i **izvrsno** i **dobro** i loše.*

*Ugodna radna atmosfera, malo **lošiji** radni uvjeti i relativno **dobri** i **motivirani** učenici za rad.*

*U raznolikim vremenima raznoliko: **izvrsno**, **dobro** i **nezadovoljno**. Najbolji poziv na svijetu.*

*Ima **dobrih** i **loših** trenutaka.*

*Niti **izvrsno** niti **nezadovoljno**.*

*Nisam ni previše **nezadovoljan** ni previše zadovoljan.*

Osjećaj MOTIVIRANOST navodi 1,8% ispitanika:

*Sve je u redu, atmosfera, kolege i **motivirani** učenici.*

*Trenutno radim na Fakultetu i osjećam se **motivirano** i ispunjeno. Prije toga sam radila u školskom sustavu (srednja i osnovna škola), što mi je s godinama smanjivalo motivaciju i osjećaj zadovoljstva.*

*Osobna **motiviranost** i kvaliteta rada je prepoznata i priznata u fakultetskoj zajednici u kojoj radim i od strane studenata i djelatnika.*

Osjećaj ZADOVOLJNO navodi 4,1% ispitanika:

*Nikada nisam pomislila da sam odabrala krivo zanimanje, trudim se maksimalno imati zlatnu sredinu u radu s mladima, uključivati ih u sport i **zadovoljna** sam s brojem učenika naše škole a da su završili kineziološki fakultet, uspješni mladi ljudi s kojima imam kontakt s vremena na vrijeme se vidimo i čujemo.*

*To je u meni **zadovoljstvo**.*

*Na svom radnom mjestu osjećam se **zadovoljno**, naročito kad te djece slušaju u radu i nastavi.*

***Zadovoljavajući** uvjeti u provođenju nastave tjelesne i zdravstvene kulture, pozitivno okruženje i pristupačnost kolektiva.*

*Uglavnom sam **zadovoljna**.*

*Svaki pristup učenicima doživljavam odgovorno i ozbiljno, jer znam da sudjelujem u važnom razdoblju razvoja djeteta prema zrelijoj dobi i to mi daje izvrstan osjećaj i **zadovoljstvo** u radu.*

*Trenutno radim na Fakultetu i osjećam se motivirano i ispunjeno. Prije toga sam radila u školskom sustavu (srednja i osnovna škola), što mi je s godinama smanjivalo motivaciju i osjećaj **zadovoljstva**.*

OSTALE primjere pozitivnih osjećaja kineziologa navodi 22,5% ispitanika:

*Osjećam se **bogatom**. Znanje je najjače od svega i imam unutarnju **satisfakciju**.*

*To je bio moj **poziv** i moj odabir, a poglavito u instituciji u kojoj sam radio.*

***Odlični** uvjeti za rad i radno okruženje općenito.*

*Uvjeti rada su **odlični**.*

***Uživam** u radu.*

***Užitak** je rad s djecom i mladima bez obzira na uvjete, a još bolje kada su kolege **super**.*

***Uživam** u radu s djecom i nemam značajnih problema s roditeljima. Imam i **odličnu** podršku ravnateljice i stručne službe.*

*Bazirao sam principe **motivacijom** učenika.*

***Obožavam** biti kineziolog i smatram da imam puno znanja koje mogu prenijeti učenicima, studentima, sportašima.*

***Super** se osjećam na svom poslu.*

*Izuzetno sam **inovativan**, stalno pokušavam nešto novo.*

*Rad s učenicima je **prekrasan**, no djeluje mi da sustav prioritet stavlja prema zadovoljavanju forme (ishodi, Bloomova taksonomija...), a ne na direktan rad i razvoj djece.*

*To je moj **život**, moj dom.*

*Na fakultetu gdje sam radio osigurao sam najbolje ocjene, **poštovanje** studenata. Prodekanica za nastavu izjavila: "Profesore Vi ste **ponos** fakulteta".*

***Ugodna** radna atmosfera, učenici koji rade, savjetovanje mladih o nekim životnim temama.*

*Jako sam **sretna** na poslu, samo da imam još malo više opreme bila bi prezadovoljna.*

***Ispunjava** me rad s učenicima tijekom nastavnog procesa, ali i pripreme za natjecanja kao i natjecanja.*

*Imam, donekle, **podršku** institucije za ono što radim.*

Šef, radnik, mozak operacije, čistačica, računovođa... svojim primjerom pokazujem radnicima pravi put, a ne glumim šefa!

*Učenici su **aktivni**, zalažu se, pa time i sat TZK-a ima svoj cilj.*

*Pamtim samo **sretne** dane.*

*Još uvijek imam djecu koja **hoće i žele**.*

Komunikacija na visokoj razini sa svim djelatnicima i studentima.

***Veselim se** kad idem na posao, iako je danas teško zainteresirati učenike za tjelesni. Problem nekretanja je zahvatio veliki dio populacije, ali raznim igrama, plesom i kombinacijom starih vještina i novih oblika kretanja može se ostvariti ono najvažnije. Saznanje da je tjelesna aktivnost put ka zdravlju.*

*Imam **slobodu kreiranja** za tjelesnu aktivnost u HRM. U osnovnoj školi se osjećam **korisnim**.*

*Ne dolazim s grčem na posao. Imam osjećaj da me djeca s kojom radim **poštuju**.*

*Dok radim u dvorani **najbolje** se osjećam.*

*Uvijek može i mora **bolje**.*

*Uvijek može **bolje**.*

***Bez stresa** idem na posao.*

*Lagan je posao, **bez stresa**, a radi se sa studentima, što je ipak lakše od srednjoškolaca.*

*To mi je **poziv**, radio sam u Ljubljani.*

*Razlog tomu je način rada, te djeca koja **uočavaju** koliko se nastavnik daje, te mu **vraćaju** svojim dodatnim angažmanom!*

Ima dobrih i loših trenutaka.

Zavisi o danu i učenicima.

Uvijek ima puno prostora za napredak.

Učinjene su neka promjene u organizaciji nastave.

Negativni osjećaji kineziologa

Kulture koje negiraju emocije nastavnika, negiraju i emocije učenika, te time onemogućavaju oblikovanje pozitivnog konteksta učenja koji će angažirati i nastavnike i učenike u zajedničkom procesu poučavanja i učenja (Meyer i Turner, 2002, 2007) navode Sorić, Burić, Slišković, Macuka 2015.

Suvremena obilježja obrazovnog sustava koja uključuju učestale promjene obrazovnih politika, povećane administrativne zahtjeve, manjak autonomije u nastavnom radu, naglasak na performativnosti, loše materijalne uvjete rada i sl., mogu dovesti do razočaranosti kod nastavnika, što dalje pridonosi smanjenju zadovoljstva poslom i radne angažiranosti (Burić, Cvijetović, Macuka 2017).

Negativni osjećaji kineziologa loše utječu na njegovo razmišljanje, izbjegavanje problema jer su u svezi s nezadovoljstvima sustava rada s upravom, roditeljima, učenicima/studentima.

LOŠ osjećaj navodi 5,3% ispitanika:

Loši uvjeti rada.

Jako loši međuljudskih odnosi.

Previše dozvoljeno prava roditeljima, loša komunikacija i previše slobode da ulaze u našu domenu, miješanje u naš posao, a trebali bi biti naša potpora za dobrobit njihove djece i njih samih, kao i nas učitelja da bolje surađujemo, a ne da nas osuđuju.

Materijalni uvjeti nisu na razini koja osigurava izvođenje svih nastavnih tema, kao i sve lošija motorika novih generacija.

Uvjeti rada (neprikladna sportska dvorana, satovi TZK u lošim terminima satnice što odbija učenike, uvjeti za osobnu higijenu učenika loši, nastavu TZK treba organizirati u sklopu gradskih sportskih objekata (velika većina je prazna od 11 do 16 sati), planovi i programi rada zastarjeli.

Velika inertnost kolektiva. Kriteriji i selekcija studenata iznimno loši.

Loši međuljudski odnosi, zavist, ljubomora, miješanje roditelja u naša znanja, zaštita djece od strane roditelja na uštrb nas nastavnika... Nije dobro.

Loši radni uvjeti.

Cilj nastave TZK trebao bi biti usmjeren na podizanje svijesti učenika o potrebi i nužnosti cjeloživotnog vježbanja, a to nije izvedivo u uvjetima i organizaciji nastave na sadašnji način. Trebalo bi im ponuditi plivanje, atletiku, planinarenje, obavezno klizanje, aktivnosti koje će i nakon završenog školovanja moći upražnjavati. Ali ako se ne susretnu s njima vjerojatnost prosvjetljenja je puno manja.

Osjećaj NEZADOVOLJSTVA navodi 3,5% ispitanika:

Moj posao, rad s djecom, a u isto vrijeme i nezadovoljnom, jer dolaze generacije koje su nezainteresirane za bilo koju aktivnost i jako teško ih je motivirati s njihovih 15, 16 godina.

Materijalni uvjeti rada i stavovi fakulteta prema TZK nezadovoljavajući.

Nezadovoljavajući uvjeti rada (1.)

*Povremeno me oduzme osjećaj **nezadovoljstva** zbog nedovoljnih higijenskih uvjeta u radnom prostoru: hladnoće zimi, vrelina ljeti.*

*Pred kineziologe se postavlja sve više zadataka. Dodatni rad se **slabo** vrednuje (financijski), a sve se više bavimo **nezadovoljnim** (ambicioznim) roditeljima. Sve to dovodi do dodatnog **stresa**. **Veseli** neposredni rad s učenicima, praćenje njihovog napretka, usvajanje novih znanja.*

Nezadovoljavajući uvjeti rada. (2.)

Osjećaj NEZAINTERESIRANOSTI navodi 3,0% ispitanika:

*Nezainteresiranost učenika me **demotivira**. pa nisam izvrsno nego dobro.*

*Sve veća **nezainteresiranost** učenika.*

Neadekvatni uvjeti rada, nedostatna oprema, nastava TZK treba biti izdvojena iz satnice nastave, radni prostor ispod razine, nezainteresiranost je posljedica svega navedenog.

Nezainteresiranost učenika.

*Nedovoljni uvjeti rada (materijalni, prostorni). **Nezainteresiranost** učenika za tjelesnim vježbanjem. Povećan obujam poslova koji su neadekvatno ili nikako plaćeni ili nagrađeni. Manjak podrške i poštovanja od ostalih kolega iz kolektiva, sve veći pritisak roditelja.*

OSTALE primjere negativnih osjećaja kineziologa navodi 11,8% ispitanika :

*Dobro, ali i izvrsno. Odlazak na **seminare sam plaćam** jer mi škola ne plaća.*

*Obzirom na **težu** komunikaciju učenika, roditelja.*

***Problem** je što se sve više prava daje učenicima i roditeljima, a nastavnicima se uskraćuju.*

*Manjak djece u odjeljenjima i primjetan **pad motiviranosti** kod ponavljanja aktivnosti radi usavršavanja same izvedbe.*

*U školi jako je bitan odnos sa djecom. A **roditelji** su najveći problem kada **nastupe negativno**.*

Škola nema svoju dvoranu ni sportske terene.

*Osjećaj „dobro“ na radnom mjestu proizlazi najviše iz sve većeg broja nezainteresirane djece koja si dopuštaju **preslobodan odnos prema predmetu** na način da **ne nose opremu**, smatraju da im ne treba to što se radi na nastavi TZK-a, **ne žele raditi** itd. Ništa bolji osjećaj ne daju ni novi protokoli sigurnosti zbog kojih je smanjeno trajanje sata TZK, **zahtjeva praćenje djece do pješačkog prijelaza** obzirom da nam je dislocirana dvorana (Napomena: autor je pod navodnike stavio riječ „dobro“).*

*Škola više **nije ugodno** mjesto za rad.*

*S obzirom na **težu** komunikaciju učenika, roditelja.*

*Sve veći **izazovi** u odgoju i obrazovanju nametnuti prvenstveno od nekompetentnih kreatora ne ostavljaju dovoljno prostora za kvalitetan, svrsishodan i prijeko potreban rad s djecom. Sve*

manji broj učenika u pojedinim školama poseban je **izazov** u izvođenju nastave Tjelesne i zdravstvene kulture.

Osjećao bih se bolje da ne vidim sve oko sebe po pitanju djece, obrazovanja, društva.

Za sada me **nitko ne tuče!**

Teško je motivirati učenike, **neadekvatni** uvjeti rada.

Nedostatak uvjeta za rad.

Materijalni uvjeti rada bi trebali biti puno bolji, mnogobrojni su razredi, blok satovi. Kao i sve više djece s poteškoćama što **otežava** kvalitetnu provedbu nastave.

Škola nema svoju dvoranu ni sportske terene.

Nemamo dvoranu, nemamo dovoljno termina, nastava u suprotnoj smjeni.

Pred kineziologe se postavlja sve više zadataka. Dodatni rad se **slabo** vrednuje (financijski), a sve se više bavimo **nezadovoljnim** (ambicioznim) roditeljima. Sve to dovodi do dodatnog **stresa**. **Veseli** neposredni rad s učenicima, praćenje njihovog napretka, usvajanje novih znanja.

Ukratko - **manjkavi** materijalni uvjeti, motivacija učenika uvjetovana ocjenom, mikro menadžment poslodavca, **uplitanje** javnosti u pitanja koja ne razumiju, očekivanja da se posao radi "za djecu".

Kineziologija je općenito pretrpana amaterizmom i manjkom stručnosti, teži se lakim rješenjima bez zaziranja u dublje povijesno - kulturološke značajke razvoja znanosti općenito, pa samim time i kineziologije u društvu 21. stoljeća.

S druge strane pojava negativnih emocija i dugotrajnih negativnih emocionalnih stanja na mikrorazini upućuju na, iz perspektive nastavnika, neadekvatnu valorizaciju i njihova rada od viših institucionalnih razina te predstavljaju potencijal za dezintegracijske procese (Degač, Vukić 2023).

NEKI ZNAKOVITI primjeri negativnih osjećaja kineziologa navodi 5,3% ispitanika:

Ne osjećam se izvrsno iz razloga što je kineziološki postao "ćato" koji samo piše i piše. Vrednovanje učenika je izgubilo smisao, **jer su nerealno uglavnom svi odlični, što je dijametralno suprotno od istine i stanja na terenu. Učitelj više nije učitelj**, uglavnom je čuvar.

Ponekad na posao idem u **strahu** kako će mi radni dan izgledati i koju mi **nevolju** donosi.

Potplaćenost i nepoštovanje.

Maltretiraju nas svi, a ne plaćaju dovoljno za to maltretiranje.

Odgovor bi bio izvrsno da nisam postala svjesna činjenice kako smo **"kažnjeni"** gotovo svo koji smo studirali i za tih 4 godine, trošili umjesto zarađivali i to vrijeme nam je oduzeto od staža. Tako je npr. spremačica, isto godište kao ja, već 7 godina u mirovini, jer ja počela raditi s 17-18 godina i kad ja ove godine odem u mirovinu (39 god rada, bez bolovanja..) imati ću ispod 900 € mirovine, a ona spremačica možda 50 € manje. Zato svim učenicima preporučujem da što manje upisuju fakultete, a pogotovo naš. **Imamo li mi nekog tko bi se zauzeo za naš status**, da ne govorim kako neki imaju i beneficirani radni staž. Nažalost, **posao koji sam radila predano i s ljubavlju ne mogu nikome savjetovati i odlazim razočarana u puno toga.**

Potrošena sam fizički i psihički.

Stres.

Tjelesna i zdravstvena kultura, u mojoj školi gdje radim zadnjih 10 godina, kao predmet nije cijenjena, omalovažavana je, kao i sve što sam radila i pridonijela školi. Ne vrijede ista pravila za sve, dvostruka mjerila, nepravda, privatni interesi su na P..... (Autori uklonili ime mjesta, kako bi se zaštitila privatnost ispitanice).

„Dobro“ je iz razloga što u današnje vrijeme sve više učenika odbija sudjelovati u nastavnom procesu bez obzira na poticaj i ocjene, te se sve više susrećemo sa neprimjerenim i neprihvatljivim ponašanjem - rječnikom učenika.

4. Zaključak

Namjera istraživačkih pitanja bila je dobiti originalne, brze, kratke, jednostavne odgovore izbjegavajući dugotrajne i zamorne intervjue, te uporabu poznatih istraživačkih međunarodnih i domaćih Skala (Skala pozitivnih i negativnih iskustava, Skala zadovoljstva poslom, Skala zadovoljstva životom), jer bi tada dobili bitno drugačije rezultate istraživanja.

U vremenu učestalih izazova, promjena i stalnih prilagodbi na nove generacije učenika/studenata, sportaša, rekreativaca na nova zaduženja, te konstantne edukacije bit će sve složenije emocije ispitanika.

Utvrđeni su češći pozitivni osjećaji kineziologa (volim 23,7%, dobro 9,5%, izvrsno 8,9%, zadovoljno 5,3%), vole svoje radno mjesto (posao, poziv, učenike/studente...), a rjeđe negativni osjećaji kineziologa (loše 5,3%, nezadovoljstvo 3,5%, nezainteresiranost 3,0%). Dobiveni rezultati ukazuju na u osnovi pozitivne, a rijetko negativne osjećaje kineziologa na svojem radnom mjestu.

Ostali 22,8% pozitivni osjećaji kineziologa su unutarnja ispunjenost i satisfakcija, odabir poziva, odlični uvjeti rada, užitek u radu s djecom, odlična podrška uprave, obožavanje prenošenja znanja, inovativnost, ugodna radna atmosfera, sreća, veselje. Raznoliki osjećaji kineziologa prikazani su osjećajima 7,1% i izvrsno i dobro i nezadovoljno što zavisi od trenutnih situacija na radnim mjestima.

Primjeri ostale problematike nezadovoljstva 11,8% su: odnos učenika/studenata prema radu, nedostatak dvorana i sportskih terena, nepoštivanje od svih subjekata, nesigurnost radnog mjesta, osobno financiranje stručnih usavršavanja .

Neke znakovite primjere negativnih osjećaja kineziologa navodi 5,3%: strah, potplaćenost, nepoštovanje, maltretiranje, kazna, razočaranost, stres, omalovažavanje, nepravda, neprimjereno i neprihvatljivo ponašanje učenika/studenata i roditelja.

Unatoč niskoj cijenjenosti nastavničkih zanimanja u svijetu i kod nas, 92 % hrvatskih kineziologa se na svojem radnom mjestu osjeća dobro ili izvrsno, moguće zato jer misle i vole u optimističnom duhu, posjeduju zdravlje u tijelu te isto potiču, održavaju, razvijaju u povjerenih učenika/studenata, rekreativaca, sportaša, osoba s invaliditetom, te ostalih radnih skupina ili individua.

5. Literatura

1. Burić, I., Cvijetivić, J., Macuka, I. (2017) Ličnost, radna angažiranost i zadovoljstvo poslom-posredujuća uloga razočaranosti u obrazovni sustav*. *Suvremena psihologija* 20, 1, 7-22. Dostupno na URL adresi: <https://suvremena.nakladaslap.com/public/pdf/20-1-1.pdf> Dana 21.srpnja 2025.
2. Burić, I., Slišković, A., Macuka, I., Sorić, I. (2015) Percepcija učiteljske profesije u Hrvatskoj iz perspektive predmetnih učitelja - kvalitativna analiza. Istraživanje u sklopu projekta „ Teachers emotion and regulations strategies: personal and contextual antecedents and effects on motivation, well-being and relationship with students“. Odjel za psihologiju, Sveučilište u Zadru. Dostupno na URL adresi: https://www.researchgate.net/publication/323336573_Percepcija_uciteljske_profesije_u_Hrvatskoj_iz_perspektive_predmetnih_ucitelja_-_kvalitativna_analiza Dana 17.srpnja 2025.
3. Čulum Ilić, B., Buchberger, I. (2020) Suvremeni trendovi i izazovi nastavničke profesije. Zbornik Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Dostupno na URL adresi: <https://www.unirepository.svkri.uniri.hr/islandora/object/ffri%3A2316> Dana 21. srpnja 2025.
4. Degač, Đ. , Vukić, J.(2023) Rutine i emocije nastavnika kao strukturacijski element obrazovnog sustava tijekom nastave na daljinu. *Revija za sociologiju*. Vol. 53 No 1, 7-37. Dostupno na URL adresi: <https://doi.org/rzs.53.1.1>. Datum pristupa 17.07.2025.
5. HundrED (2025) Teach2030. Teaching teachers to teach better. United Kingdom. Dostupno na URL adresi: <https://hundred.org/en/innovations/9-tech2030> Dana 17.07.2025.
6. Liston, D., Borko, H., Whitcomb, J. (2008). The teacher educator's , role in enhancing teacher quality. *Journal of Teacher Education*, 59 (2) 111-116. Dostupno na URL adresi: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0022487108315581> Dana 17. srpnja 2025.
7. Marić, M., Sorić, I., Burić, I., Slišković, A. (2016) Emocionalna regulacija i zadovoljstvo poslom i životom kod učitelja: posredujuća uloga emocionalnih iskustava (CROSBID ID 639279) Dostupno na URL adresi: <https://www.unizd.hr/Portals/12/HRZZ/Druga%20godina/Em%20reg%20i%20ZP.pdf> Dana 17.srpnja 2025.
8. Redžić, A. , Skendžić, M., Marinović, M. (2025) Privitak profesionalnom razvoju kineziologa u nastavi Tjelesne i zdravstvene kulture. U G. Leko (ur.) Zbornik radova 33. međunarodne ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske. Profesionalni razvoj kineziologa 24.-28. 6.2025., (str.249-254). Zadar: Hrvatski kineziološki savez.
9. Slišković, A., Burić, I., Bubić, L. (2017) Uloga strategija emocionalnog napora u objašnjenju izgaranja nastavnika*. *Suvremena psihologija*. Dostupno na URL adresi: <https://suvremena.nakladaslap.com/public/pdf/20-2-3.pdf> Dana 21. srpnja 2025.
10. Sorić, I., Burić, I., Slišković, A., Macuka, I. (2015) A kako se učitelji osjećaju ? Kvalitativna analiza pojavnosti i izvora emocionalnih iskustava predmetnih učitelja. 22. Dani Ramira i Zorana Bujasa: međunarodni psihologijski znanstveni skup. Zagreb. Dostupno na URL adresi: https://www.researchgate.net/publication/323336748_A_kako_se_ucitelji_osjecaju_Kvalitativna_analiza_pojavnosti_i_izvora_emocionalnih_iskustava_predmetnih_ucitelja Datum pristupa 21. srpnja 2025.
11. Stronge,J.H., Hindman,J.L. (2006) The teacher quality indeks: A protocol for teacher selection.ASCD. Dostupno na URL adresi:

- https://books.google.hr/books/about/The_Teacher_Quality_Index.html?id=yFd7yVhvkUgC&redir_esc=y Dana 21. srpnja 2025.
12. Whitaker, T. (2004) What great teachers do differently: 14 thingg that matter most. Eye on Education. Dostupno na URL adresi:
https://books.google.hr/books?id=7BYP9OPI1A4C&printsec=frontcover&hl=hr&source=gbg_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false
Dana 25. srpnja 2025.
13. Whitaker, T. (2012) What great teachers do differently: 17 thingg that matter most. Routledge. Dostupno na URL adresi:
https://books.google.hr/books?id=fbZFAAAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=hr&source=gbg_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false
Dana 26. srpnja 2025.